

MINERALS OF HUNGARY, STATE OF THE ART IN 1996

SÁNDOR SZAKÁLL¹

¹ Department of Mineralogy, Herman Ottó Museum

ABSTRACT

After a historical introduction, and a discussion on the reliability of data and the documentation of samples a tabulated list of the mineral species described from Hungary is given. Species names are arranged alphabetically by classes (except for silicates, which are subdivided to subclasses). The species that were included in the second (1985) edition of *Magyarország ásványai* (Minerals of Hungary) of Sándor Koch („KMH2 species”) and the species that were not mentioned by this work („post-KMH2 species”) are listed separately. Uncertain KMH2 species are given as an appendix to the list of the KMH2 species. Some 440 valid mineral species are known from Hungary at present. The number of the known species has nearly doubled in the last decade, the increase was especially high among the arsenates and halides.

1. HISTORICAL INTRODUCTION

The minerals of the present territory of Hungary was reviewed first by KOCH (1927) in a short paper. Later he published a monographical treatise of the minerals of Hungary. While the first edition of his monograph (KOCH, 1966) was entirely his work, the second edition (KOCH, 1985, referred here as KMH2) was edited by József Mezősi.

In the 1980's two manuscript volumes of the „Mineralogical Encyclopaedia of Hungary” (PAPP & WEISZBURG, 1986; MOLNÁR & PAPP, 1990) were prepared by the staff of the Dept. of Mineralogy, Eötvös L. University (Budapest). This research brought forward a great deal of old, almost forgotten information; however, the real importance of these compilations was the critical review of the available data and the separate discussion of the uncertain descriptions. It is to be noted, that the most uncertain data were listed as well.

In the last decade the number of mineral species of Hungary considerably increased, most of the new ones („post-KMH2 species”) were mentioned first by SZAKÁLL & GATTER (1993). That book and this paper attempt to keep a critical approach similar to that of the „Mineralogical Encyclopaedia of Hungary”.

---

¹ H-3525 Miskolc, Kossuth u. 13.

2. THE HUNGARIAN MINERAL SPECIES IN KMH2 AND TODAY

2.1. REMARKS ON THE RELIABILITY OF DATA – „CERTAIN” AND „UNCERTAIN” SPECIES

The reliability of the data on the presence of the different mineral species in Hungary is different. On one hand it depends on our knowledge on the specific mineral occurrence: the accuracy of the published descriptions, the quantity and quality of the experimental and other investigations, etc.; on the other it depends on the difficulties of the identification of the given species in general. It is impossible to establish exact and overall criteria for the reliability of the data, every judgement is unavoidably subjective. However, for every species it is necessary to draw a line somewhere to separate the certain and the uncertain (doubtful) occurrences.

In this way we classified the KMH2 species into two categories: certain and uncertain (doubtful) ones, both groups are listed separately in this paper. The same principle was applied to the post-KMH2 species, but the uncertain ones are not listed here. The importance of this critical approach is demonstrated on two examples of the general use of uncertain data.

In the 1950s lemon-yellow, pulverulent coatings were found on calcite crystals in prospecting adits near Parádsasvár (Mátra Mts.). This material was mentioned as greenockite in KMH2; however, it is not known what studies this statement is based on. It is still unclear whether the few µm-size Cd- and S-bearing aggregates in the coatings correspond to greenockite or hawleyite (or other??). In spite of the lack of any proof the mineral is regarded as greenockite by all Hungarian scientific and popular mineralogical books (it even appeared as greenockite on a postage-stamp).

There is a similar situation with cervantite: it is mentioned in several older publications as an alteration product of stibnite from different Hungarian localities. Nevertheless, X-ray studies of such products proved the presence of other antimony oxide minerals but cervantite. This fact certainly does not exclude the existence of cervantite in Hungary; however, the earlier references has not been proven yet.

Two kinds of uncertain species are distinguished here. One question-mark (?) denotes those KMH2 species that are first qualified as uncertain in *this paper*. In *our opinion* these species were published with insufficient (or without any) data. For example in some cases the published results made only possible the classification of the material into a mineral group instead of the usage of a species name.

Two question-marks (??) denote those KMH2 species that were qualified as uncertain already in the *original paper*. These species were regarded as doubtful ones by *the authors of the original paper*. Hence, the double-queried species are more doubtful than the single-queried ones.

2.2. REMARKS ON POST-KMH2 SPECIES

Those minerals that were denoted in the KMH2 with group (or series) names (apophyllite, olivine, tourmaline, etc.) are omitted from this paper. Some of these minerals were re-examined and classified according to the existing international nomenclatural rules, and they are listed among the post-KMH2 species.

It is to be noted that some species are listed among the post-KMH2 species in spite of their publication predates 1985 (year of publication of KMH2), because they were not included in KMH2 for various reasons.

2.3. REMARKS ON THE DOCUMENTATION OF THE SAMPLES

During the compilation of the species lists we attempted the re-examination and classification of the uncertain species and those minerals that were originally described only on group level. In many cases the lack of the original (or at least equivalent) samples made this attempt impossible. Therefore it is strongly recommended that the authors should always send samples from scientifically interesting mineral species and parageneses to public collections. It is also highly desirable that all samples containing rare or previously unknown mineral species from Hungarian localities should also get into public collections. This is of essential importance in the case of unique, irreplaceable specimens.

The importance of adequate documentation and preservation of even the smallest samples from unique specimens has already been recognised on international level. In some descriptive sciences only those publications are approved, whose object (material) is adequately documented, deposited and inventoried in a public collection. The survival of the samples in the sample collection of the researchers or of the researchers' institute is usually uncertain, and even in this case the inadequate specimen labelling used by the researchers frequently makes the specimen useless.

For the demonstration of the importance of the adequate documentation and preservation of samples, the name of those Hungarian mineral species that are missing from the Hungarian public collections are printed in italics in our species list. Out of about 440 Hungarian mineral species there is no sample of some 50 species in the Hungarian public mineral collections (according to their inventories). It is practically impossible to perform further studies on these species for lack of samples. (It is to be noted that the identification of the unpublished species listed in this paper is based on detailed studies on documented and inventoried samples, which are available for further research.)

3. INTRODUCTION TO THE TABLES

Species names are arranged alphabetically by classes (except for silicates, which are subdivided to subclasses). Only those species are included that are considered as valid species by relevant mineralogical handbooks (e.g. Fleischer & Mandarino, 1995; Nickel & Nichols, 1991) and the IMA CNMMN resolutions. In each class the species that were included in the second (1985) edition of *Magyarország ásványai* (Minerals of Hungary) of Sándor Koch are tabulated first („KMH2 species”). Uncertain KMH2 species are given as an appendix to this list.

In each class a second list comprises the species that were not mentioned by Koch (1985), („post-KMH2 species”). Reference is always given to the first paper containing satisfactory data on the existence of the given species. In the case of unpublished species the author of the first unpublished study with reliable data and adequate sample documentation is quoted.

According to these lists some 440 mineral species are known from Hungary at present. It can be stated that the number of the Hungarian species has considerably increased since

the publication of KMH2. The number of the species has nearly doubled, the increase was especially high among the arsenates and halides.

NATIVE ELEMENTS

KMH2 Native Elements

arsenic	gold	<i>tellurium</i>
bismuth	mercury	
copper	sulphur	

Uncertain species: ??platinum

Post-KMH2 Native Elements

<i>antimony</i> (Nagy, 1986)	kamacite (Mauritz, Hegedüs & Szelényi, 1953)
<i>cohenite</i> (Buchwald, 1975)	.moschellandsbergite (Szakáll & Kovács, 1995)
<i>graphite</i> (Árkai, Horváth & Tóth, 1981)	<i>schreibersite</i> (Buchwald, 1975)
<i>haxonite</i> (Buchwald, 1975)	silver (Szakáll & Kovács, 1995)
<i>iron</i> (Sztrókay, Tolnay & Földvári-Vogl, 1961)	<i>taenite</i> (Mauritz, Hegedüs & Szelényi, 1953)

SULPHIDES

KMH2 Sulphides

acanthite	galena	pyrite
arsenopyrite	hessite	pyrrhotine
bismuthinite	<i>idaite</i>	realgar
bornite	<i>joséite-A</i>	<i>seligmannite</i>
<i>boulangerite</i>	<i>löllingite</i>	semseyite
bouronite	<i>luzonite</i>	sphalerite
chalcocite	<i>marcasite</i>	<i>stannite</i>
chalcopyrite	<i>mátraite</i>	stephanite
chalcostibite	<i>metacinnabar</i>	stibnite
cinnabar	<i>molybdenite</i>	<i>tellurobismuthite</i>
<i>cobaltite</i>	<i>nickeline</i>	tennantite
cosalite	<i>orpiment</i>	tetradymite
covellite	<i>pentlandite</i>	tetrahedrite
<i>emplectite</i>	<i>pilsenite</i>	wittichenite
enargite	<i>proustite</i>	wurtzite
freibergite	<i>pyrargyrite</i>	

Uncertain species: ?berthierite, ?clausthalite, ??cubanite, ?famatinitie, ??ferroelite, ?galenobismutite, ??gersdorffite, ?greenockite, ??guanajuatite, ?hauchecornite, ?jamesonite, ?lautite, ??meneghinite, ??miargyrite, ??millerite, ?montbrayite, ?nagyágite, ?petzite, ??sartorite, ?schapbachite, ??sternbergite, ?sylvanite, ?vaesite, ?vallerite

Post-KMH2 Sulphides

altaite (First, unpublished)	<i>glaucodot</i> (Nagy, 1990)
arsenosulvanite (Dobosi, 1984)	<i>goldfeldite</i> (Dobosi & Nagy, 1993)
<i>calaverite</i> (Nagy, 1985)	<i>greenockite</i> (Dódony & Szakáll, unpublished)
capgaronite (Sarp & Szakáll, unpublished)	<i>heazlewoodite</i> (Ghoneim & Szederkényi, 1979)
coloradoite (First, unpublished)	<i>heteromorphite</i> (Nagy, 1986)
colusite (First, unpublished)	<i>joséite-B</i> (Weiszburg, unpublished)
cubanite (Dódony, 1986)	<i>késterite</i> (Dobosi, 1984)
digenite (Pósfai, 1990)	<i>krenerite</i> (Nagy, 1985)
djurleite (Pósfai, 1990)	<i>kuramite</i> (First, unpublished)
domeykite (Szakáll, 1992a)	<i>lillianite</i> (Dobosi & Nagy, 1984)
famatinitie (Dobosi & Nagy, 1993)	<i>mawsonite</i> (First, unpublished)
<i>fizélyite</i> (Dobosi & Nagy, 1984)	<i>melonite</i> (Weiszburg et al., unpublished)
<i>galenobismutite</i> (Nagy & Dobosi, in press)	<i>miargyrite</i> (Horváth, 1987)
gersdorffite (Szakáll et al., unpublished)	<i>millerite</i> (Nemecz, 1956)

petzite (First, unpublished)
 polybasite (Szakáll et al., 1994e)
 skinnerite (Szakáll et al., unpublished)
 stannoidite (First, unpublished)

sylvanite (First, unpublished)
troilite (Dódony, 1986)
xanthoconite (Szakáll et al., 1994e)

HALOIDS

KMH2 Haloids

fluorite   **halite**

Post-KMH2 Haloids

bischofite (Szakáll et al., unpublished)
 bromargyrite (Szakáll & Kovács, 1995)
 chlorargyrite (Szakáll et al., 1994c)
 eriochalcite (Szakáll et al., unpublished)
 iodargyrite (Szakáll & Kovács, 1995)

paratacamite (Szakáll, 1992a)
 perroudite (Sarp & Szakáll, unpublished)
 sal ammoniac (Szakáll, 1989)
 sylvite (Molnár & Takács, 1993)

OXIDES

KMH2 Oxides

anatase	diaspore	quartz
arsenolite	gibbsite	<i>ramsdellite</i>
<i>baddeleyite</i>	goethite	romanèchite
bindheimite	<i>groutite</i>	rutile
böhmite	hematite	schoepite
brannerite	ilmenite	senarmontite
brucite	lepidocrocite	spinel
chromite	lithiophorite	tenorite
clarkeite	magnetite	todorokite
corundum	manganite	tridymite
cristobalite	<i>nsutite</i>	uraninite
cryptomelane	opal	valentinite
cuprite	pyrolusite	

Uncertain species: ??bauranoite, ?becquerelite, ?brookite, ?cervantite, ?curite, ??fourmarierite, ?ianthinite, ?maghemite, ?metacalciouranoite, ?montroseite, ?nordstrandite, ?russellite, ?tellurite, ?thorianite, ??zirkelite

Post-KMH2 Oxides

bayerite (Náray-Szabó & Péter, 1967)
 cassiterite (Szakáll & Kovács, 1993)
cerianite (Pantó, 1975)
claudeite (Koch, 1966)
 delafossite (Szakáll & Jánosi, unpublished)
 ferberite (Szakáll et al., 1995)
 hercynite (Török, 1993)
 hübnnerite (Szakáll et al., 1995)
 ice
 maghemite (Mindsgynt et al., unpublished)

magnesiochromite (Embey-Iszttin et al., 1989)
 nordstrandite (Náray-Szabó & Péter, 1967)
perovskite (Pantó, 1975)
 portlandite (Szakáll & Kovács, 1992)
 pseudobrookite (Szakáll, 1992b)
 ranciéite (Szakáll, 1992a)
 stibiconite (Jánosi & Papp, 1985)
thorianite (Pantó, 1975)
 triphylyte (Sajó, unpublished)
 ulvöspinel (Harangi & Árva-Sós, 1993)

CARBONATES

KMH2 Carbonates

NAME	COMPOSITION
andalosite	$\text{Mg}_3\text{Si}_4\text{O}_{10}$
ankerite	$\text{Ca}_3(\text{Fe}, \text{Mn})_2\text{O}_4\text{CO}_3$
aragonite	CaCO_3
azurite	$\text{Cu}_3\text{CO}_3\text{(OH)}_2$
<i>bastnäsite-(Ce)</i>	$\text{Ce}(\text{La}, \text{Ce})_{12}\text{Al}_1\text{O}_{10}\text{(F, OH)}$
calcite	CaCO_3
cerussite	PbCO_3
dawsonite	$\text{Ca}_3\text{Al}_2\text{Si}_3\text{O}_{10}(\text{OH})_4\text{CO}_3$
dolomite	$\text{CaMg}(\text{CO}_3)_2$
huntite	$\text{Mg}_3\text{Si}_4\text{O}_{10}(\text{OH})_2$
liebigite	$\text{Mn}_3\text{Si}_4\text{O}_{10}(\text{OH})_2$
magnesite	MgCO_3
malachite	$\text{Cu}_2\text{CO}_3\text{(OH)}_2\text{Cl}$
otavite	$\text{Pb}_2\text{CO}_3\text{(OH)}_2\text{Cl}$

*rhodochrosite
scarbroite
siderite
smithsonite
vaterite*

Uncertain species: ?alumohydrocalcite, ?kutnohorite, ??parisite-(Ce), ??röntgenite-(Ce), ?swartzite, ??synchysite-(Ce)

Post-KMH2 Carbonates

aurichalcite (Szakáll, 1992a)
 claraite (Szakáll et al., unpublished)
 dypingite (Kiss & Jánosi, 1994)
 hydromagnesite (Bognár, 1986)
 hydrotalcite (Papp, 1988)
 hydrozincite (Szakáll, 1992a)
 kutnohorite (Grasselly et al., 1985)

nesquehonite (Kiss & Jánosi, 1994)
niter (Kvassay, 1876)
 northupite (Kiss & Jánosi, 1994)
 rosasite (Szakáll et al., unpublished)
 synchysite-(Ce) (Szakáll, 1992a)
 trona (Szakáll et al., unpublished)
 zincrosasite (Várhegyi, unpublished)

SULPHATES

KMH2 Sulphates

aluminite
 alunite
 alunogen
 anglesite
 anhydrite
 barite
 basaluminite
 bassanite
 brochantite
 celestine

chalcanthite
 copiapite
 epsomite
 glauberite
goslarite
 gypsum
 halotrichite
 hexahydrite
 jarosite
kalinitie

melanterite
mendozite
parabutlerite
 rozenite
 scheelite
szomolnokite
tschermigite
 uranopilite
 zippeite

Uncertain species: ??argentojarosite, ??kröhnkite

Post-KMH2 Sulphates

antlerite (Szakáll, 1992a)
 blödite (Kiss & Jánosi, 1994)
 bonattite (Szakáll et al., in press)
 botryogen (Szakáll et al., in press)
 coquimbite (Szakáll et al., in press)
 devilline (Szakáll et al., in press)
 fibroferrite (Szakáll et al., in press)
 fornacite (Szakáll et al., in press)
 hydronium jarosite (Papp, 1990)
 koktaite (Szakáll et al., in press)
 letovicite (Szakáll, 1992a)
 linarite (Szakáll et al., in press)
 magnesiocapiapite (Szakáll et al., in press)
 mascagnite (Szakáll, 1992a)
 millosevichite (Szakáll et al., in press)

mirabilite (Szatmári, 1966)
 natrojarosite (Papp, 1990)
 pickeringite (Szakáll et al., in press)
 plumbojarosite (Szakáll et al., 1994b)
 posnjakite (Szakáll, 1992a)
 rhomboclase (Viczián et al., 1986)
 römerite (Szakáll et al., in press)
 sideronatrite (Szakáll et al., in press)
 siderotil (Szakáll et al., in press)
 slavíkite (Szakáll et al., in press)
 starkeyite (Szakáll et al., in press)
strontianite (Miklós, 1987)
 tamarugite (Szakáll, 1992a)
 thénardite (Kiss & Jánosi, 1994)
 voltaite (Szakáll et al., in press)

PHOSPHATES AND ARSENATES

KMH2 Phosphates and arsenates

autunite
 beraunite
 brushite
 cacoxyenite
 carbonato-hydroxylapatite
 cheralite
 crandallite

fermorite
florécite-(Ce)
 fluorapatite
 kingite
 koninckite
 lazulite
 meta-autunite

monazite-(Ce)
 pyromorphite
 vashegyite
 vivianite
 wavellite
 xenotime-(Y)

Uncertain species: ??carnotite, ?delvauxite, ?saléite, ?tyuyamunite

Post-KMH2 Phosphates and arsenates

annabergite (Szederkényi, 1962)
 arseniosiderite (Szakáll et al., 1994a)
 bayldonite (Szakáll et al., unpublished)
 beudantite (Szakáll et al., 1994a)
 conichalcite (Szakáll et al., 1994a)

diadochite (Földvári & Nagy, 1985)
 gorceixite (Szentpétery et al., 1989)
 kaňkite (Szakáll et al., unpublished)
 mimetite (Szakáll & Kovács, 1994)
 monetite (Sztrókay, 1959)

olivenite (Szakáll et al., 1994a)		segnitite (Szakáll et al., 1994a)
pharmacosiderite (Szakáll et al., 1994a)		talmessite (Szakáll et al., 1994a)
picropharmacolite (Szakáll et al., 1994a)		taranakite (Szakáll & Jánosi, 1993)
rhabdophane-(Ce) (Nagy G., unpublished)		tyrolite (Szakáll et al., 1994a)
saléite (Kiss, 1961)		variscite (Szakáll et al., 1994d)
scorodite (Szakáll et al., 1994a)		
NESOSILICATES		
KMH2 Nesosilicates		
andalusite	kasolite	
andalusite	kyanite	<i>thorite</i>
andradite	soddyite	titanite
coffinite	staurolite	topaz
forsterite	thaumasite	uranophane
		zircon
<i>Uncertain species:</i> ?pyrope, ?spessartine		
Post-KMH2 Nesosilicates		
chloritoid (Noske-Fazekas, 1973)		<i>pyrope</i> (Török, 1995)
datolite (Szakáll et al., unpublished)		<i>schorlomite</i> (Horváth & Ódor, 1984)
fayalite (Buda, 1993)		sillimanite (Mauritz, 1909)
grossular (Soós et al., 1991)		spessartine (Török, unpublished)
mullite (Sztrókay, 1986)		
SOROSILICATES		
KMH2 Sorosilicates		
allanite-(Ce)	hemimorphite	
bertrandite	vesuvianite	<i>zunyite</i>
epidote	zoisite	
<i>Uncertain species:</i> ?clinzozoisite		
Post-KMH2 Sorosilicates		
clinzozoisite (Török, unpublished)		gehlenite (Dódony & Jánosi, unpublished)
ferro-axinitite (Szakáll, 1993)		pumpellyite (Árkai, 1973)
CYCLOSILICATES		
KMH2 Cyclosilicates		
beryl	cordierite	<i>schorl</i>
<i>Uncertain species:</i> ?elbaite, ?osumilite		
Post-KMH2 Cyclosilicates		
dravite (Demény, 1987)		roedderite (Török & Szakáll, unpublished)
INOSILICATES		
KMH2 Inosilicates		
actinolite	enstatite	<i>prehnite</i>
augite	inesite	<i>tremolite</i>
diopside	kaersutite	<i>wollastonite</i>
Post-KMH2 Inosilicates		
aegirine (Mauritz, 1913)		magnesiohornblende (Harangi, unpublished)
crossite (Kubovics, 1983)		nekoite (Sajó, unpublished)
edenite (Harangi, unpublished)		oknenite (Sajó, unpublished)
glaucophane (Lelkes-Felvári, 1982)		pectolite (Szakáll et al., unpublished)
grunerite (Buda, 1993)		pigeonite (Soós & Dódony, 1989)
hedenbergite (Dódony & Gatter, 1988)		tobermorite (Papp, 1988)
magnesiohastingsite (Harangi, unpublished)		tschermakite (Harangi, unpublished)

PHYLLOSILICATES

KMH2 Phyllosilicates

antigorite	glauconite	orthochrysotile
biotite	halloysite	palygorskite
celadonite	illite	pyrophyllite
chamosite	kaolinite	saponite
clinochllore	lizardite	<i>sudoite</i>
clinochrysotile	montmorillonite	talc
cronstedtite	muscovite	
dickite	nontronite	

Uncertain species: ?amesite, ?brammallite, ?chrysocolla, ?donbassite, ?hydrobiotite, ?metahalloysite, ??nacrite, ?phlogopite, ?sepiolite, ?stilpnomelane

Post-KMH2 Phyllosilicates

annite (Török, 1996)	hisingerite (Szakáll et al., unpublished)
<i>beidellite</i> (Varga-Máthé, 1966)	paragonite (Felvári & Viczián, 1972)
caryopilit (Dódony & Gatter, 1986)	phlogopite (Szabó, 1985)
chrysocolla (Szakáll & Földvári, 1996)	<i>rectorite</i> (Nemecz et al., 1963)
clintonite (Fehér, unpublished)	sepiolite (Nemecz, unpublished)
<i>corrensite</i> (Viczián, 1993)	stilpnomelane (Árkai et al., 1981)
fluorapophyllite (Szakáll et al., unpublished)	vermiculite (Rainsák-Kosáry, 1978)

TECTOSILICATES

KMH2 Tectosilicates

albite	gonnardite	orthoclase
analcime	heulandite	phillipsite
chabazite	laumontite	sanidine
clinoptilolite	leucite	<i>scolecite</i>
epistilbite	levyne	stilbite
<i>garzonite</i>	mesolite	tetranatrolite
gismondine	mordenite	thomsonite
gmelinite	natrolite	

Post-KMH2 Tectosilicates

anorthite (Pantó, 1974)	microcline (Buda, 1969)
anorthoclase (Vincze-Szeberényi, 1982)	nepheline (Mauritz, 1913)
dachiardite (Szakáll, 1992c)	offretite (Szakáll & Jánosi, unpublished)
ferrierite (Szakáll, 1992c)	sodalite (Mauritz, 1913)
harmotome (Szakáll, 1992b)	stellerite (Jánossy et al., 1987)
<i>meionite</i> (Török, 1994)	yugawaralite (Rappensberger, 1991)

ORGANIC MINERALS

KMH2 Organic minerals

mellite
whewellite

Post-KMH2 Organic minerals

humboldtine (Weiszburg et al., unpublished)

REQUEST TO THE READER

The author is grateful for any information that may complete this compilation (interesting samples, forgotten or unpublished results, papers that escaped our attention, etc.).

ACKNOWLEDGEMENTS

The author expresses his thanks first of all to his colleague Béla Fehér for the correction and tracing of lots of data and to Gábor Papp for the critical review of the manuscript. For the review of different mineral classes and for the supply of individual data thanks are due to Gábor Bidló, Szabolcs Harangi, Melinda Jánosi, Sándor Józsa, János Kiss, Andrea Mindszenty, Gábor Papp, György Szakmány, Géza Szendrei, Kálmán Török, István Viczián, and Tamás G. Weiszburg.

REFERENCES

- ÁRKAI, P. (1973): Pumpellyite-prehnite-quartz facies alpine metamorphism in the Middle Triassic volcanogenic-sedimentary Sequence of the Bükk Mountains, Northeast Hungary. *Acta Geol.*, 17, 67–83.
- ÁRKAI, P., HORVÁTH, Z. & TÓTH, M. (1981): Transitional very low- and low-grade regional metamorphism of the Paleozoic Formations, Uppony Mountains, NE-Hungary: mineral assemblages, illite-crystallinity, to and vitrinite reflectance data. *Acta Geol.*, 24, 265–294.
- BOGNÁR, L. (1986): Ásványérdekkések kristálybarlangjainkból. Ásv. gyűjtő Figyelő, 3/2, 16–18.
- BUCHWALD, V. D. (1975): Handbook of Iron Meteorites. vol. 3. Univ. California Press.
- BUDA, GY. (1969): Genesis of the granitoid rocks of the Mecsek and Velence Mountains on the basis of the investigation of the Feldspars. *Acta Geol.*, 13, 131–155.
- BUDA, GY. (1993): Enclaves and fayalite-bearing pegmatitic „nests” in the upper part of the granite intrusion of the Velence Mts., Hungary. *Geol. Carpathica*, 44/3, 143–153.
- DEMÉNY, A. (1987): Turmalinszemcsék geokémiai vizsgálata (Kőszegi-hegység). (Geochemical studies of tourmaline grains (Kőszeg Mts)). *Földt. Közl.*, 117/2., 131–140.
- DOBOSI, G. (1981): MTA GKL 47/G/1981. sz. kutatási jelentés. Kézirat. MTA GKL.
- DOBOSI, G. (1982): MTA GKL 65/G/1982. sz. kutatási jelentés. Kézirat. MTA GKL.
- DOBOSI, G. (1984): MTA GKL 96/G/1984. sz. kutatási jelentés. Kézirat. MTA GKL.
- DOBOSI, G. (1984): MTA GKL 100/G/1984. sz. kutatási jelentés. Kézirat. MTA GKL.
- DOBOSI, G. & NAGY, B. (1993): Contributions to the mineralogy of the Lahóca hydrothermal ore deposits of Recsk, North Hungary. *Ann. Report of the Hung. Geol. Survey*, 1991, 289–320.
- DOBOSI, G. & NAGY, B. (in press): Composition and variation of fahlore minerals in the hydrothermal ore deposits of Hungary. *Ann Report of the Hung. Geol. Survey*.
- DÓDONY, I. (1994): A recski pirrhötön minták képződési hőmérsékletének lehatárolása. Kutatási jelentés, Kézirat. OÉA. SzM-6/1984.
- DÓDONY, I. & GATTER, I. (1986): A gyöngyösoroszi ércsedés ásványtani-teleptani-genetikai vizsgálata. Kutatási jelentés, Kézirat. KFH. SzM-3/1986.
- DÓDONY, I. & GATTER, I. (1988): A recski Cu-porfir teleptest és az ércsedést kísérő közletek szilikát ásványainak genetikai célú ásványtani, szöveti vizsgálata. Kutatási jelentés, Kézirat. KFH.
- EMBEY-ISZTIN, A., SCHARBERT, H. G., DIETRICH, H. & POULTIDIS, H. (1989): Petrology and geochemistry of peridotite xenoliths in alkali basalts from the Transdanubian Volcanic Region, West Hungary. *J. Petrology*, 30, 79–105.
- FELVÁRI, Gy. & VICZIÁN, I. (1972): Koegzisztens paragonit-muszkovit a Kőszegi-hegység metamorf közeteiben. (Coexistent paragonite-muscovite in the metamorphic rocks of the Kőszeg Mountains). *Földt. Közl.*, 103/1, 19–26.
- FLEISCHER, M. & MANDARINO, J. A. (1995): Glossary of Mineral Species 1995. The Mineralogical Record Inc. Tucson. 280.
- FÖLDVÁRI, M. & NAGY, B. (1985): Desztinezit és diadochit Mátraszentimréről. *Földt. Közl.*, 115, 123–131.
- GHONEIM, M. F. & SZEDERKÉNYI, T. (1979): Petrological review of the Ófalu Serpentinite, Mecsek Mountains, Hungary. *Acta Miner. Petr.*, Szeged, 35/1. 5–18.
- GRASSELLY, Gy., POLGÁRI, M., TÓTH, M., PÁPAI, L., MOLNÁR, E. & GEIGER, J. (1985): Hazai mangántelepék genetikai és hasznosítási kérdéseinek komplex geokémiai és ásvány-közettani vizsgálata. Kutatási jelentés. Kézirat. MGSZ Adattár.
- HARANGI, SZ. & ÁRVA-SÓS, E. (1993): A Mecsek hegység alsókréta vulkáni közetei I. Ásvány- és közettan. *Acta Miner. Petr.*, Szeged, 123/2, 129–165.
- HORVÁTH, I. & ÖDOR, L. (1984): Alkaline ultrabasic rocks and associated silicocarbonatites in the NE part of the Transdanubian Mts. (Hungary) *Mineralia Slov.* 16/1, 115–119.

- HORVÁTH J. (1987): Új kutatási módszer felhagyott bányavágotok vizsgálatára. Éves beszámolójelentés. Kézirat. MONTAN GM. Budapest.
- JÁNOSI, M. & PAPP, G. (1985): Sztibikonit és antimonit Rátkáról. Ásv. gyűjtő Figyelő. II/4. 18–22.
- JÁNOSSY, A., OLASZI, V. & VÁRHEGYI, Gy. (1987): Új zeolit-előfordulások Magyarországon. Hazai természetes zeolitok kutatása és felhasználása II. MTA VEAB. Veszprém. 9–25.
- KISS, J. (1961): A mécsei uránérctelep ásványos alkata és genezise. Kandidátusi értekezés. Kézirat. ELTE. Budapest.
- KISS, J. & JÁNOSI, M. (1994): Mg-minerals of recent hydrothermal formations of the Cu-porphyric mineralization at Recsk. Acta Miner. Petr., Szeged, 34, 7–19.
- KOCH, S. (1927): Trianoni Magyarorság ásványai. Term. tud. Közl. 45–48.
- KOCH, S. (1966): Magyarorság ásványai. Akadémiai kiadó, Budapest. 419.
- KOCH, S. (1985): Magyarország ásványai. II. javított kiadás. (szerk. Mezősi J.). Akadémiai kiadó, Budapest. 562.
- KUBOVICS, I. (1983): A nyugat-magyarországi crossitit közöttani jellemzői és genetikája. Földt. Közl., 113/3. 207–224.
- KVASSAY, E. (1876): Ueber den Natron- und Székboden im Ungarischen Tieflande. Jahrbuch K. u. K. Geologischen Reichsanstalt. B. 26. 427–445.
- LELKES-FELVÁRI, Gy. (1982): A contribution to the knowledge of the Alpine metamorphism in the Kőszeg-Vashegy area (Western Hungary). N. Jb. Geol. Paläont. Mh. 5., 297–305.
- MAURITZ, B. (1909): A Mátra-hegység eruptív közetei. MTA kiadása. Budapest. 1–80.
- MAURITZ, B. (1913): A Mecsek-hegység eruptivus közetei. M. Kir. Földt. Int. Évk. 21/6. 154–190.
- MAURITZ, B., HEGEDÜS, M. & SZELÉNYI, T. (1953): A kisvarsányi meteorkő. Földt. Közl., 83./4–6. 138–144.
- MIKLÓS, G. (1987): Az alsótelekesi gipsz- és anhidritelőfordulás ásvány-közöttani, földtani-teleptani és hegységszerkezeti vizsgálata. Egyetemi doktori értekezés. Kézirat. Miskolci Egyetem.
- MOLNÁR, F. & PAPP, G. (1990): Magyarországi oxidok és hidroxidok kritikai átnézete. I-II. Kézirat. KFH. Budapest.
- NAGY, B. (1984): A Börzsöny-hegységi hidrotermális ércsedések komplex ércföldtani és geokémiai vizsgálata. Kandidátusi értekezés. Kézirat. MTA Adattár.
- NAGY, B. (1985): Arany-, ezüst- és bizmuttellúridok a Parádfürdői ércsedés ásványparagenezisében. MÁFI Évi Jel. az 1983. évről. 321–357.
- NAGY, B. (1986): A Gyöngyösorosi ércsedés ásványtani felépítése. MÁFI Évi Jel. az 1984. évről. 403–423.
- NAGY, B. (1990): Nagyirtáspusztai ércsedés (Börzsöny hegység). MÁFI Évi Jel. az 1988. évről. 277–325.
- NAGY, B. & DOBOSI, G. (in press): Bismuth minerals from Rudabánya. Ann. Report of the Hung. Geol. Survey.
- NÁRAY-SZABÓ, I. & PÉTER, É. (1967): Nachweis von Nordstrandit und Bayerit in Ungarischen Ziegeltonen. Acta Geol., 11, 375–377.
- NEMECZ, E. (1956): A perkipai szerpentín ásványtani és geokémiai vizsgálata. Földt. Közl., 86, 424–434.
- NEMECZ, E., VARJÚ, Gy. & BARNA, J. (1963): Allevardite from Királyhegy, Tokaj Mountains, Hungary. Proc. Intern. Clay Conf. Stockholm. 2, 51–67.
- NEMECZ, E. (1973): Agyagásványok. Akadémiai kiadó. Budapest. 507.
- NICKEL, E. H. & NICHOLS, M. C. (1991): Mineral Reference Manual. Van Nostrand Reinhold. New York. 250.
- NOSKE-ZAFEKAS, G. (1973): Mikroszkópos megfigyelések az Upponyi-hegység paleozoos rétegösszletén. Fragnm. Min. Pal., 4, 3–16.
- PANTÓ, Gy. (1974): Elektron mikroszonda vizsgálatok. Kutatási jelentés. MTA GKL. Budapest.
- PANTÓ, Gy. (1975): Trace minerals of the granitic rocks of the Véience and Mecsek Mountains. Acta Geol., 19, 59–93.
- PAPP, G. & WEISZBURG, T. (1986): A magyarországi terméselemek és szulfidok kritikai átnézete. Kézirat. KFH. Budapest.
- PAPP, G. (1988): Szerpentínásványok mineralógiai vizsgálata különös tekintettel a honi előfordulásokra. Egyetemi doktori értekezés. Kézirat. ELTE. Budapest.
- PAPP, G. (1990): Szulfát ásványtársulás Tokodról. Földt. Közl., 120/1–2, 83–89.
- RAINCSÁK-KOSÁRY, Zs. (1978): A Szendrői-hegység devon képződményei. Geol. Hung. Ser. Geol., 18, 1–113.
- RAPPENBERGER, Cs. (1991): Mineralogical Identification of Zeolites in a Deep-Drilling Covre. PhD. Thesis. Manuscript. Univ. of Veszprém.
- PÓSFALI, M. (1990): Rétegződés és kationrendeződés szoros illeszkedésű szulfidásvány szerkezetekben. Egyetemi doktori értekezés. Kézirat, ELTE. Budapest.
- SOÓS, M. & DÓDONY, I. (1989): A TEM study of „ORTHOPYROXENE” from a lherzolite nodule. Zeitschrift für Kristallographie, Suppl. Issue No.2. 157. 12th European Crystallographic Meeting. Abstract.
- SOÓS, M., JÁNOSI, M., DÓDONY, I. & LOVAS, Gy. (1991): Anomalous grandite garnet from Recsk, Mátra Mts. (N-Hungary). N. Jb. Miner. Mh., 2, 76–86.

- SZABÓ, Cs. (1985): Xenoliths from Cretaceous lamprophyres of Alcsútdoboz-2. borehole, Transdanubian Central Mountains, Hungary. *Acta Miner. Petr.*, Szeged, 27, 39–51.
- SZAKÁLL, S. (1989): Adatok a Mátra ásványainak ismeretéhez I. *Folia Hist.-nat. Matr.*, 14, 9–31.
- SZAKÁLL, S. (1992a): Hazai földtani képződmények új ásványai. Kézirat. Herman Ottó Múzeum, Miskolc.
- SZAKÁLL, S. (1992b): Magyarország új ásványai I. Pszeudobrookit és harmotom a Mátrából. *Földt. Közl.*, 122/2–4. 287–294.
- SZAKÁLL, S. (1992c): Zeolite minerals from intermediate volcanic rocks of Tokaj Mts, NE-Hungary. *Acta Miner. Petr.*, Szeged, 32, 25–36.
- SZAKÁLL, S. & KOVÁCS, Á. (1992): Adatok a Cserhát és a Karancs-hegycsoport ásványainak ismeretéhez. *Folia Hist.-nat. Matr.*, 17, 27–46.
- SZAKÁLL, S. (1993): Axinites ásványparagenezis a Bükk hegységben. Észak-magyarországi földtani kutatások újabb eredményei. Miskolci Egyetem.
- SZAKÁLL, S. & GATTER, I. (1993): Magyarországi ásványfajok. Fair-System. Miskolc. 211.
- SZAKÁLL, S. & JÁNOSI, M. (1993): Taranakite from the limestone caves of Bükk Mts, NE-Hungary. Newest Results in Research, Protection and Use of Caves of Bükk Mountains. Univ. of Miskolc. 29–33.
- SZAKÁLL, S. & KOVÁCS, Á. (1993): Az erdőbényei Mulató-hegy járulékos ásványai. *Topogr. Mineral. Hung.* I. 69–84.
- SZAKÁLL, S., BIRCH, W. D., KOVÁCS, Á. & POSTL, W. (1994a): Arsenate minerals from Hungary. *Acta Miner. Petr.*, Szeged, 35, 5–25.
- SZAKÁLL, S., BOGNÁR, L. & KOVÁCS, Á. (1994b): A telkibányai érces terület szulfátásványai. *Topogr. Mineral. Hung.* II. 233–247.
- SZAKÁLL, S., DÓDONY, I. & KOVÁCS, Á. (1994c): A telkibányai érces terület halogenidjei. *Topodr. Minéral. Hung.* II. 253–257.
- SZAKÁLL, S., FÖLDVÁRI, M. & KOVÁCS, Á. (1994d): Foszfátásványok a recski és a parád-parádfürdői ércsedéskből. *Folia Hist.-nat. Matr.*, 19, 23–36.
- SZAKÁLL, S., MOLNÁR, F., KOVÁCS, Á. & DÓDONY, I. (1994e): A telkibányai érces terület szulfidásványai. *Topogr. Mineral. Hung.* II. 149–181.
- SZAKÁLL, S. & KOVÁCS, Á. (1994): Magyarország új ásványai II. Mimetezit és olivenit Rudabányáról. *Földt. Közl.*, 124/4, 441–450.
- SZAKÁLL, S. & KOVÁCS, Á. (1995): Silver minerals from Rudabánya. *Acta Miner. Petr.*, Szeged, 36, 5–15.
- SZAKÁLL, S., DÓDONY, I. & KOVÁCS, Á. (1995): Volfrámásványok a nagybörzsönyi ércsedésből. *Folia Hist.-nat. Matr.* 20, 3–12.
- SZAKÁLL, S. & FÖLDVÁRI, M. (1996): Magyarország új ásványai III. Ferroaxinit és krizokolla Miskolc-Lillafüredről. *Földt. Közl.*, 125/3–4. 433–442.
- SZAKÁLL, S., FÖLDVÁRI, M., PAPP, G., KOVÁCS-PÁLFFY, P. & KOVÁCS, Á. (in press): Secondary sulphate minerals from Hungary. *Acta Miner. Petr.*, Szeged.
- SZATMÁRI, P. (1966): Az 1961–1965. évi nyugatmecsei gipszkutatás összefoglaló földtani jelentése. Kézirat. MGSZ Adattár.
- SZEDERKÉNYI, T. (1962): A II. Kutatócsoport 1962. évi Jelentése a Ny. Mecsekben végzett kutatásokról. Kézirat. MÉV Adattár. Pécs.
- SZENTPÉTERY, I., FÖLDVÁRI, M. & FARKAS, L. (1989): Gorcexit előfordulása Magyarországon (Szuhogy 6. sz. fűrás). *Földt. Közl.*, 119, 89–115.
- SZTRÓKAY, K. (1959): Ásványtani megfigyelések az Aggteleki cseppköbarlangból. *Földt. Közl.*, 89/3. 280–285.
- SZTRÓKAY, K. (1986): Mullit a celli Sághegy buchitos bazaltjában. *Földt. Közl.*, 116/4. 347–351.
- SZTRÓKAY, K., TOLNAY, V. & FÖLDVÁRI-VOGL, M. (1961): A kabai meteorit. *Földt. Közl.*, 91/2. 183–207.
- TAKÁCS, J. & MOLNÁR, F. (1993): Az erdőbényei Mulató-hegy kvarc- és opálváltozatai. *Topogr. Mineral. Hung.* I. 19–41.
- TÖRÖK, K. (1993): Sillimanite-mullite transition phase in a sillimanite quartzite xenolith from the Ság-hegy basalt (Little Plain Volcanic Field, W-Hungary). *Földt. Közl.*, 123/I, 55–67.
- TÖRÖK, K. (1994): Crustal xenoliths from the Pliocene Alkaline Basalts from the Balaton Highland (W-Hungary) IMA 16th General Meeting, Pisa, Abstract, 411.
- TÖRÖK, K. (1995): Garnet breakdown reaction and fluid inclusions in a garnet-clinopyroxenite xenolith from Szentbékkálla (Balaton Highland, Western Hungary). *Acta Vulcanologica*, 7(2), 285–290.
- TÖRÖK, K. (1996): High-pressure/low temperature metamorphism of the Kő-hegy gneiss, Sopron (W-Hungary, Eastern Alps); phengite barometry and fluid inclusions. *European Journal of Mineralogy*, 8, 917–925.
- VARGA-MÁTHÉ (1966): Beidellitesedés és biotitosodás tufára települt andezitben Mátráfüred környékén. MÁFI Évi Jel. az 1964. évről. 423–433.

- VICZIÁN, I. (1993): Clay mineralogy of Middle Triassic evaporitic and carbonate rocks, Mecsek Mts.(Southern Hungary). 11th Conference on Clay Mineralogy and Petrology Č. Budejovice, 1990, Univerzita Karlova, Praha, 135–144.
- VICZIÁN, I., KOZÁK, M. & SZÓÓR, Gy. (1986): Markazit, copiapit és romboklász az uzsai alsó-pannóniai kavicsösszleiben. MÁFI Évi Jel. az 1984. évről. 377–387.
- VINCZE-SZEBERÉNYI, H. (1982): Feldspat-Megakristalle aus ungarischen Basalt. Ann. Hist.-Nat. Mus. Nat. Hung., 74, 11 ~15.